Teismo praktikos rinkinys

TEISINGUMO TEISMO (dešimtoji kolegija) NUTARTIS

2017 m. vasario 1 d.[1]

„Apeliacinis skundas — Teisingumo Teismo procedūros reglamento 181 straipsnis — Ieškinys dėl žalos atlyginimo — Kroatijos Respublikos stojimo į Europos Sąjungą aktas — Įsipareigojimai, susiję su teismų reformos strategija — Teismo antstolio pareigybės įsteigimas, vėliau — jos panaikinimas — Asmenų, paskirtų eiti teismo antstolio pareigas, patirta žala — Tinkamas Europos Komisijos stebėjimas, kaip Kroatijos Respublika vykdo stojimo įsipareigojimus — Ieškinio atmetimas — Akivaizdžiai nepriimtinas apeliacinis skundas“

Byloje C-241/16 P

dėl 2016 m. balandžio 26 d. pagal Europos Sąjungos Teisingumo Teismo statuto 56 straipsnį pateikto apeliacinio skundo

Darko Graf, gyvenantis Zagrebe (Kroatija), atstovaujamas *odvjetnik* L. Duvnjak,

ieškovas,

Kita proceso šalis:

Europos Komisija, atstovaujama S. Ječmenica ir G. Wils, nurodžiusi adresą dokumentams įteikti Liuksemburge,

atsakovė pirmojoje instancijoje,

TEISINGUMO TEISMAS (dešimtoji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkė M. Berger (pranešėja), teisėjai A. Borg Barthet ir E. Levits,

generalinis advokatas Y. Bot,

kancleris A. Calot Escobar,

atsižvelgęs į išklausius generalinį advokatą priimtą sprendimą priimti sprendimą byloje motyvuota nutartimi pagal Teisingumo Teismo procedūros reglamento 181 straipsnį,

priima šią

1 — * Proceso kalba: kroatų.

Nutartį

1 Apeliaciniu skundu Darko Graf prašo panaikinti 2016 m. vasario 26 d. Europos Sąjungos Bendrojo Teismo sprendimą *Vidmar ir kt. / Komisija* (T-507/14, nepaskelbtas Rink., EU:T:2016:106, toliau – skundžiamas sprendimas), kuriuo minėtas teismas atmetė jo ieškinį dėl žalos, kurią jis patyrė dėl netinkamo Europos Komisijos elgesio stebint, kaip Kroatijos Respublika vykdo stojimo įsipareigojimus, atlyginimo.

I. **Sąjungos teisė**

2 Akto dėl Kroatijos Respublikos stojimo sąlygų ir Europos Sąjungos sutarties, Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo bei Europos atominės energijos bendrijos steigimo sutarties pritaikomųjų pataisų (OL L 112, 2012, p. 21; toliau – Stojimo aktas), pridėto prie Europos Sąjungos valstybių narių ir Kroatijos Respublikos sutarties dėl Kroatijos Respublikos stojimo į Europos Sąjungą (OL L 112, 2012, p. 10; toliau – Stojimo sutartis), 36 straipsnyje nustatyta:

„1. Komisija atidžiai stebi, kaip Kroatija vykdo visus stojimo derybų metu prisiimtus įsipareigojimus, įskaitant tuos, kurie turi būti įvykdyti prieš įstojimą ar ne vėliau kaip įstojimo dieną. Komisijos vykdoma stebėsena apima nuolat atnaujinamų stebėsenos lentelių rengimą, dialogą pagal Europos Bendrijų bei jų valstybių narių ir Kroatijos Respublikos stabilizacijos ir asociacijos susitarimą, tarpusavio vertinimo misijas, pasirengimo narystei ekonominę programą, pranešimus apie fiskalinę padėtį ir prireikus išankstinio įspėjimo laiškus Kroatijos valdžios institucijoms. 2011 m. rudenį Komisija pateiks pažangos ataskaitą Europos Parlamentui ir Tarybai. 2012 m. rudenį ji pateiks išsamią stebėsenos ataskaitą Europos Parlamentui ir Tarybai. Stebėsenos proceso metu Komisija taip pat remiasi valstybių narių pastabomis ir atsižvelgia atitinkamai į tarptautinių ir pilietinės visuomenės organizacijų pastabas.

Vykdydama stebėseną Komisija daug dėmesio visų pirma skiria Kroatijos įsipareigojimams, prisiimtiems teisminių institucijų ir pagrindinių teisių srityje (VII priedas), be kita ko, tikrina, ar Kroatija nuolat užtikrina gerus rezultatus teismų reformos ir teismų sistemos veiksmingumo, nešališko karo nusikaltimų bylų nagrinėjimo ir kovos su korupcija srityse.

<…>

Iki Kroatijos įstojimo Komisija kas šešis mėnesius skelbia Kroatijos prisiimtų įsipareigojimų šiose srityse vykdymo įvertinimus, kurie yra neatsiejama jos įprastinių stebėsenos lentelių ir ataskaitų dalis.

2. Taryba, remdamasi Komisijos pasiūlymu, kvalifikuota balsų dauguma gali nuspręsti imtis visų reikiamų priemonių, jeigu stebėsenos proceso metu nustatoma susirūpinimą keliančių klausimų. <…>“

3 Pagal įsipareigojimą Nr. 1, įtvirtintą Stojimo akto VII priede „Konkretūs įsipareigojimai, kuriuos Kroatijos Respublika prisiėmė stojimo derybose (nurodyti Stojimo akto 36 straipsnio 1 dalies antroje pastraipoje)“ (toliau – įsipareigojimas Nr. 1), Kroatijos Respublika privalo „toliau užtikrinti, kad būtų veiksmingai įgyvendinama teismų reformos strategija ir veiksmų planas“.

4 Pagal Stojimo sutarties 3 straipsnio 5 dalį Stojimo akto 36 straipsnis taikomas nuo šios sutarties pasirašymo, t. y. nuo 2011 m. gruodžio 9 d.

II. **Faktinės bylos aplinkybės**

5 Ginčo aplinkybės išdėstytos skundžiamo sprendimo 4–33 punktuose ir jas galima apibendrinti taip, kaip nurodyta toliau.

6 Rengiantis Kroatijos Respublikos narystei Europos Sąjungoje, stojimo derybos dėl 23 skyriaus „Teisminės institucijos ir pagrindinės teisės“ prasidėjo 2010 m. birželio 30 d.

7 Atsižvelgęs į veiksmų planą dėl teismų reformos, kuriame, be kita ko, buvo numatyta įsteigti „teismo antstolio“ pareigybę, 2010 m. lapkričio 23 d. Kroatijos parlamentas priėmė *Ovršni zakon* (Įstatymas dėl priverstinio vykdymo) ir *Zakon o javnim ovršiteljima* (Įstatymas dėl teismo antstolių), kuriais buvo įtvirtinta nauja teismo sprendimų vykdymo tvarka. Tačiau buvo numatyta, kad tam tikros Įstatymo dėl teismo antstolių nuostatos įsigalios vėliau. 2010 m. gruodžio 15 d. Kroatijos parlamentas taip pat priėmė 2011–2015 metų teismų sistemos reformos strategiją (toliau – 2011–2015 metų teismų sistemos reformos strategija), pagal kurią, be kita ko, teismų sprendimų priverstinio vykdymo funkcijos turėjo būti perduotos teismo antstoliams.

8 2011 m. rugpjūčio 19 d. Kroatijos teisingumo ministras paskelbė viešą kvietimą teikti kandidatūras eiti teismo antstolių pareigas; D. Graf, laimėjęs atitinkamą konkursą, buvo paskirtas eiti teismo antstolio pareigas ir gavo leidimą pradėti vykdyti veiklą.

9 Europos Sąjungos valstybių narių ir Kroatijos Respublikos stojimo sutartis, kurią Kroatijos Respublika ratifikavo 2012 m. sausio mėn., 2012 m. balandžio 24 d. buvo paskelbta *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*. Prie Stojimo sutarties pridėto Stojimo akto 36 straipsnyje numatyta, kad Komisija stebi, kaip Kroatijos Respublika vykdo savo įsipareigojimus, kuriuos prisiėmė per derybas dėl narystės.

10 2011 m. gruodžio 22 d. Kroatijos parlamentas nusprendė atidėti Įstatymo dėl priverstinio vykdymo ir Įstatymo dėl teismo antstolių taikymą. 2012 m. gegužės mėn. Kroatijos valdžios institucijos pateikė Komisijai paaiškinimus dėl teismo sprendimų vykdymo sistemos reformos ir atitinkamų įstatymų projektų. 2012 m. birželio 21 d. Įstatymo dėl teismo antstolių įsigaliojimas buvo vėl atidėtas. Galiausiai 2012 m. rugsėjo 28 d. įstatymu panaikinus Įstatymą dėl teismo antstolių, nuo 2012 m. spalio 15 d. šios pareigybės neliko.

11 2013 m. kovo 26 d. ataskaitoje Komisija nurodė, kad Kroatijos Respublika priėmė naujus teisės aktus dėl teismo sprendimų vykdymo, kad būtų užtikrintas teismo sprendimų taikymas ir sumažintas susikaupusių bylų dėl teismo sprendimų vykdymo skaičius. 2013 m. balandžio 22 d. Europos Sąjungos Taryba palankiai įvertino šią Komisijos pažangos ataskaitą.

12 2013 m. liepos 1 d. Kroatijos Respublika tapo Sąjungos nare.

III. **Ieškinys Bendrajame Teisme ir skundžiamas sprendimas**

13 Ieškiniu, kurį Bendrojo Teismo kanceliarija gavo 2014 m. liepos 1 d., D. Graf ir Vedran Vidmar, Saša Čaldarević, Irena Glogovšek, Gordana Grancarić, Martina Grgec, Ines Grubišić, Sunčica Horvat Peris, Zlatko Ilak, Mirjana Jelavić, Romuald Kantoci, Svjetlana Klobučar, M. Ivan Kobaš, Tihana Kušeta Šerić, Damir Lemaić, Željko Ljubičić, Gordana Mahovac, Martina Majcen, Višnja Merdžo, Tomislav Perić, Darko Radić ir Damjan Saridžić prašė nurodyti Komisijai atlyginti jų patirtą žalą, vertintiną 600 000 EUR per metus kiekvienam iš jų kartu su palūkanomis.

14 Bendrasis Teismas skundžiamu sprendimu atmetė ieškinį kaip nepagrįstą.

IV. **Šalių reikalavimai**

15 Apeliaciniu skundu apeliantas Teisingumo Teismo prašo:

— panaikinti skundžiamą sprendimą ir patenkinti jo Bendrajame Teisme išdėstytus reikalavimus,

— subsidiariai – panaikinti skundžiamą sprendimą ir grąžinti bylą Bendrajam Teismui,

— bet kuriuo atveju priteisti iš Komisijos bylinėjimosi išlaidas.

16 Komisija Teisingumo Teismo prašo:

— atmesti apeliacinį skundą kaip akivaizdžiai nepriimtiną,

— tuo atveju, jei nebūtų patenkintas pirmasis reikalavimas, atmesti apeliacinį skundą kaip akivaizdžiai nepagrįstą ir

— priteisti iš apelianto šioje instancijoje patirtas bylinėjimosi išlaidas.

V. **Dėl apeliacinio skundo**

17 Grįsdamas apeliacinį skundą apeliantas iš esmės nurodo du pagrindus, susijusius atitinkamai su Sąjungos teisės pažeidimu ir procesiniais pažeidimais, pažeidusiais jo interesus.

18 Pagal Procedūros reglamento 181 straipsnį, jeigu visas apeliacinis skundas arba jo dalis yra akivaizdžiai nepriimtina arba akivaizdžiai nepagrįsta, Teismas gali bet kuriuo metu, vadovaudamasis teisėjo pranešėjo siūlymu ir išklausęs generalinį advokatą, nuspręsti motyvuota nutartimi visiškai arba iš dalies atmesti apeliacinį skundą nepradėjęs žodinės proceso dalies.

19 Šioje byloje reikia taikyti šią galimybę.

A. **Dėl pirmojo pagrindo, siejamo su Sąjungos teisės pažeidimu**

20 Nurodydamas pirmąjį pagrindą apeliantas iš esmės tvirtina, kad, priešingai, nei skundžiamo sprendimo 47–52 punktuose nusprendė Bendrasis Teismas, Stojimo akto 36 straipsnis, aiškinamas atsižvelgiant į šio akto VII priedą, nustato konkrečius Kroatijos Respublikos įsipareigojimus, o jei šių įsipareigojimų nesilaikoma, Komisijai atsiranda pareiga taikyti šio straipsnio 2 dalį. Todėl Bendrasis Teismas nepagrįstai nusprendė, kad Komisija negali būti laikoma pažeidusia teisėtų lūkesčių apsaugos principą ir kad ši institucija nepažeidė ESS 17 straipsnio.

21 Šiuo klausimu reikia priminti, kad skundžiamo sprendimo 47–49 punktuose Bendrasis Teismas iš esmės nusprendė, kad įsipareigojimas Nr. 1, numatantis, jog Kroatijos Respublika privalo toliau užtikrinti, kad būtų veiksmingai įgyvendinama teismų reformos strategija ir veiksmų planas, nesusijęs su konkrečia teismų reformos strategija ir veiksmų planu. Šiame įsipareigojime esančias bendro pobūdžio nuorodas galima paaiškinti tuo, kad laikotarpiu nuo Stojimo akto pasirašymo iki faktinio įstojimo, ypač šiuo laikotarpiu vykdant stojimo įsipareigojimų vykdymo stebėseną, Sąjungos ir stojančiosios valstybės institucijos reguliariai keitėsi informacija. Šis keitimasis neišvengiamai reiškia, kad abi šalys turi teikti patikslintus duomenis ir informaciją.

22 Be to, skundžiamo sprendimo 50–52 punktuose Bendrasis Teismas, be kita ko, nusprendė, kad Stojimo akto VII priede nurodyti reformos strategija ir veiksmų planas apima ne tik 2011–2015 metų teismų reformos strategiją ir veiksmų planą, nes šiame plane iš esmės nustatyti trumpalaikiai tikslai turėjo būti įgyvendinti 2010 metais ir vėliau iki faktinio įstojimo dienos neišvengiamai turėjo būti priimtas naujas planas, ir kad pagal įsipareigojimą Nr. 1 Kroatijos institucijoms nekyla pareiga įsteigti teismo antstolio pareigybę.

23 Pagal nusistovėjusią Teisingumo Teismo praktiką apeliaciniame skunde būtina aiškiai nurodyti prašomo panaikinti teismo sprendimo kritikuojamus elementus ir teisinius argumentus, kuriais konkrečiai grindžiamas šis prašymas (visų pirma žr. 2015 m. kovo 5 d. Sprendimo *Ezz ir kt. / Taryba*, C-220/14 P, EU:C:2015:147, 111 punktą ir nurodytą teismų praktiką). Šių reikalavimų neatitinka pagrindas, kuriame nėra jokių teisinių argumentų, galinčių pagrįsti tvirtinimą, kad Bendrasis Teismas padarė teisės klaidą, ir kuris yra paprasčiausias prašymas iš naujo išnagrinėti pirmojoje instancijoje pateiktą ieškinį, pažeidžiant Europos Sąjungos Teisingumo Teismo statute ir šio teismo Procedūros reglamente nurodytus reikalavimus (šiuo klausimu žr. 2007 m. rugsėjo 13 d. Sprendimo *Il Ponte Finanziaria / VRDT*, C-234/06 P, EU:C:2007:514, 45 ir 46 punktus).

24 Be to, iš SESV 256 straipsnio 1 dalies antros pastraipos ir Europos Sąjungos Teisingumo Teismo statuto 58 straipsnio pirmos pastraipos matyti, jog tik Bendrasis Teismas yra kompetentingas, pirma, nustatyti faktines aplinkybes, išskyrus atvejus, kai jo išvados iš esmės neatitinka jam pateiktų bylos dokumentų, ir, antra, įvertinti šias faktines aplinkybes. Bendrajam Teismui konstatavus ar įvertinus faktines aplinkybes, remdamasis SESV 256 straipsniu Teisingumo Teismas yra kompetentingas patikrinti šių faktinių aplinkybių teisinę kvalifikaciją ir teisines išvadas, kurias Bendrasis Teismas padarė jomis remdamasis (žr., be kita ko, 2015 m. spalio 6 d. Teisingumo Teismo pirmininko nutarties *Cap Actions SNCM / Komisija*, C-418/15 P(I), EU:C:2015:671, 24 punktą ir jame nurodytą teismų praktiką).

25 Tačiau nurodydamas šį pagrindą apeliantas, pirma, nepateikia jokių konkrečių teisinių argumentų, galinčių patvirtinti Bendrojo Teismo padarytą teisės klaidą. Iš tikrųjų jis tik bendrai ginčija skundžiamo sprendimo 47–52 punktų pagrįstumą ir iš esmės pateikia tuos pačius argumentus, kuriuos jis buvo pateikęs Bendrajam Teismui. Tas pats pasakytina ir dėl tariamo Komisijos padaryto ESS 17 straipsnio pažeidimo, kurį, apelianto nuomone, Bendrasis Teismas minėto sprendimo 68 punkte nepagrįstai atmetė. Tačiau apeliantas nepateikia jokių argumentų, kurie leistų nustatyti minėtuose skundžiamo sprendimo punktuose Bendrojo Teismo padarytas klaidas.

26 Kalbant apie tai, kad apeliantas savo apeliacinio skundo 8–15 punktuose bando įrodyti, jog iš Komisijos jis gavo tikslių, besąlyginių ir nuoseklių garantijų, kad teismo antstoliai pradės veiklą nuo 2012 m. sausio 1 d., jis siekia paneigti Bendrojo Teismo pateiktą faktinių aplinkybių vertinimą. Tačiau grįsdamas šiuos tvirtinimus apeliantas netvirtina, kad Bendrasis Teismas iškraipė šias faktines aplinkybes. Bet kokiu atveju jis nenurodo nei kokius konkrečius įrodymus iškraipė Bendrasis Teismas, nei kaip jis juos iškraipė.

27 Tokiomis aplinkybėmis pirmąjį apeliacinio skundo pagrindą reikia atmesti kaip akivaizdžiai nepriimtiną.

B. **Dėl antrojo apeliacinio skundo pagrindo, susijusios su procesiniais pažeidimais, pažeidusiais apelianto interesus**

28 Dėl šio antrojo pagrindo, nurodyto labai glaustai apeliacinio skundo 1 punkte, reikia konstatuoti, kad su juo nepateikiami jokie argumentai, galintys patvirtinti Bendrojo Teismo padarytus procesinius pažeidimus, ir kad jis neatitinka Procedūros reglamento 168 straipsnio 1 dalies d punkte ir 169 straipsnio 2 dalyje nustatytų reikalavimų. Todėl jis turi būti atmestas kaip akivaizdžiai nepriimtinas.

29 Kadangi abu apeliacinio skundo pagrindai yra akivaizdžiai nepriimtini, reikia atmesti ir visą apeliacinį skundą.

VI. **Dėl bylinėjimosi išlaidų**

30 Pagal Teisingumo Teismo procedūros 138 straipsnio 1 dalį, taikomą apeliacinėse bylose pagal 184 straipsnio 1 dalį, pralaimėjusiai šaliai nurodoma padengti bylinėjimosi išlaidas, jei laimėjusi šalis to prašė. Kadangi Komisija prašė priteisti bylinėjimosi išlaidas iš apelianto, o jis pralaimėjo bylą, jis turi padengti bylinėjimosi šiame procese išlaidas.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (dešimtoji kolegija) nutaria:

1. Atmesti apeliacinį skundą.

2. Darko Graf padengia bylinėjimosi išlaidas.

Parašai.